

Behov av långtidsvård i EU

EU står inför en brist på vårdgivare och efterfrågan ökar i takt med att befolkningen åldras. De flesta yrkesverksamma inom den formella vårdsektorn är kvinnor och deras arbetsförhållanden är ofta mycket krävande. Tunga arbetsbelastningar, nattskift och låg lön präglar arbetet.

Dessa faktorer kommer inte att locka fler människor till en sektor som redan är överbelastad och underutnyttjad. EIGE:s (Europeiska Jämställdhetsinstitutet) nya rapport om jämställdhet och långtidsvård belyser varför Europa behöver bry sig mer om vården.

– Covid-19 har visat hur viktiga vårdgivare är för samhällets och ekonomins välfungerande. Under pandemin visade folk sin uppskattning av vårdpersonal genom att klappa i händerna varje kväll i många EU länder. Men vi måste också erkänna värdet av vårdarbete genom att höja lönerna och förbättra arbetsförhållandena. Dessa åtgärder kan också locka fler män att arbeta inom sektorn - vilket gör det mer könsbalanserat, säger **Carlien Scheele**, EIGE:s chef.

Bristen på hembaserade långtidsvårdstjänster gör att kvinnor ofta tar upp bördan av obetald vård hemma. Detta begränsar deras karriärmöjligheter och förtjänstpotential.

Höga kostnader är en viktig anledning till att många inte har tillgång till vårdtjänster. Det drabbar över hälften (52%) av hushållen i EU som skulle behöva denna typ av vård. Människor med låga inkomster, låga kvalifikationer, migranter och kvinnor med etnisk minoritet har svårare att få tillgång till långtidsvård.

Kvinnor lever längre än män och är mer benägna att uppleva svårigheter i deras vardagliga aktiviteter på grund av hälsoproblem, särskilt när de blir äldre.

Den europeiska pelaren för sociala rättigheter stöder allas rätt till långtidsvårdstjänster till överkomligt pris av hög kvalitet, särskilt hemvård.

EIGE:s nyhetsbrev

Vi vann igen!

Som förra året vann Svenska distriktet PCF's motionskampanjen mellan distrikten före Lapland och Nyland.

Den exceptionella perioden 2020 återspeglades i kampanjens resultat, men något mindre än väntat. Det kan tänkas att medlemmarna i PCF har blivit mer aktiva för att ta hand om sitt välbefinnande genom självständig träning under på grund av pausen i gemensamma aktiviteter.

Allt som allt deltog 6629 personer från 166 PCF-föreningar i årets kampanj.

PCF'S SVENSKA DISTRIKT

Ordförande Stig Kumlin, 0400 500 584, stig.kumlin@pp.inet.fi
Viceordförande Torsten Spring, torstenspring@hotmail.com
Sekreterare Brita Helsing, 0400 421 140, brita.helsing@anvianet.fi

PCF'S STYRELSE Rauno Kousa, ersättare Stig Kumlin
FULLMÄKTIGE Marianne Laxén, Torsten Spring och Ritva Granholm ersättare

Redaktionsråd för svenska sidan i Eläkkeensaaja:
Marianne Laxén (ansvarig), Henrik Helenius och Alf-Erik Helsing

Ansvarig för hemsidan Erik Ekman
http://svenskadistriktet.elakkeensaajat.fi

Vårdreformen måste genomföras utan fördröjning

Däckcentralen FFC anser att det är viktigt att man genom reformen av social- och hälsovårdstjänsterna lyckas minska välfärds- och hälsoskillnaderna samt förbättra tillgången till tjänster på lika villkor. Arbetet med reformen har pågått länge, och nu bör reformen resolut drivas framåt utgående från den föreslagna modellen.

Regeringens förslag till vårdreform gör det möjligt att minska välfärds- och hälsoskillnaderna samt förbättra tillgången till tjänster, men förslaget innebär ingen automatisk garanti för att det här lyckas. Det viktiga är hur-

dana lösningar och förfaringsätt man tar i bruk när servicen verkställs, säger FFC:s sakkunnigläkare **Kari Haring**.

Genom att ordna vårdtjänsterna på landskapsnivå stärker man avsevärt möjligheterna för den offentliga social- och hälsovården att ordna och producera högklassiga och jämlika tjänster. FFC anser att det i framtiden kan finnas ett behov av att slå ihop de nu föreslagna områdena till ännu större områden.

FFC anser att det är viktigt att vårdlandskapen själva producerar största delen av

tjänsterna och använder köptjänster endast i en sådan utsträckning att ansvaret för att ordna tjänsterna inte äventyras. Köptjänsterna får inte omfatta de offentliga förvaltningsuppgifterna.

– Det är också viktigt att det huvudsakligen är den ordinarie personalen som producerar tjänsterna, och att till exempel inhyrd arbetskraft endast används för att komplettera personalbehovet.

FFC betonar att vårdpersonalens ställning måste tryggas i reformen.

Löntagaren /FFC:s nyhetsbrev

BORGÅFÖRENINGEN I CORONATIDER

Då Finland drabbades av coronan avbröts våra möten. Sista mötet höll vi den 12 mars, när vi kan börja igen visste ingen.

Vi som är över 70 år, stängdes ut från allting. Enda kontakten med medlemmarna var att skicka sms. Så gick sommaren. I början på hösten gjorde jag och min hustru Anita en resa i hemlandet. Vi åkte till Joensuu, en vacker stad.

Den 3 september höll vi styrelsemöte hemma hos oss på terrassen. Vi beslutade att börja våra möten den första oktober med vår- och höstmöte och i slutet av oktober skall vi arrangera den gemensamma födelsedagsfesten.

I november planerar vi att ha två möten och i december ett möte. Får se om det lyckas!

Torsten Spring, ordförande
Borgånejdens Svenska Pensionstagare

Styrelsen sammanträder på terrassen.

Möte med Johan Kvarnström

Chefredaktör på Arbetarbladet, fullmäktigeledamot, riksdagsman, medlem i parti styrelsen – allt detta inom några år, vem är han? Vi talar givetvis om riksdagsman **Johan Kvarnström** från Ekenäs.

Det första året har inte varit det mest sedvanliga i riksdagen; Johan har upplevt två statsministrar och Coronapandemin satte sin prägel på riksdagarbetet.

Trots pandemin har riksdagen arbetat med lagstiftningsärenden, som lätt hade kunnat komma i skymundan av coronadiskussionen. Regeringen har slopat aktivitetsmodellen, liksom de s.k. kikitimmarna, förberett sote-reformen, lagstiftat om vårddimensionen, höjt de lägsta pensionerna, höjt läroplikten till 18 år och bestämt att utbildningen på andra stadiet skall vara avgiftsfri.

Vidare har man sänkt avgifterna inom småbarnspedagogiken, sänkt de kommunala avgifterna inom social- och hälsovården och reformerar taxilagen. Elektrifieringen av Hangöbanan gläder givetvis västnylänningarna och i allra högsta grad Ekenäsbon Johan Kvarnström, medlem i kommunikations-utskottet som han dessutom är.

Ca 200 000 ungdomar slutför idag enbart grundskolan.

I och med arbetslivets ständiga krav på ökat kunnande, löper ungdomarna en stor risk att bli utslagna på arbetsmarknaden. Därför är det viktigt att alla ungdomar garanteras en studieplats efter genomgången grundskola, en fråga som alltid har varit en hjärtesak för Johan och som han nu har möjlighet att påverka, ersättare i kulturutskottet som han är. Nyckeln till vårt lands framgång är att kunna garantera ungdomar en god utbildning.

Regeringen har färdigställt förslaget till statsbudgeten för år 2021. Coronaepidemin medförde många frågetecken för beredningen, men regeringspartierna kunde i god anda komma överens om en budget på 61,6 mrd euro.

En av de stora frågorna gäller sysselsättningsgraden, där målet är att skapa 36 000 nya arbetsplatser. Johan konstaterade att en annan tvistig fråga kommer att gälla slopandet av den s.k. pensionslussen, en fråga som regeringen har skickat till arbetsmarknadsparterna för underhandlingar.

På frågan hur Kvarnström har anpassat sig till riksdagsarbetet svarar han att tiden som redaktör gav honom en del insikter i hur arbetet i riksdagen går till. Han är tacksam för det stöd han fått av sina partikamrater och av tjänstemännen i riksdagen; till exempel då man behöver utredningar och kalkyler gällande olika frågor så får man det snabbt.

I plenisalen, däremot, är atmosfären ofta spänd och språket är inte alltid salongsfärdigt. Men de värsta talturerna finns tyvärr i sociala media; i korridorerna och i de olika utskotten är stämningen mest positiv och det finns en vilja att hjälpa varandra.

Pensionstagarna önskar Johan Kvarnström energi och seghet i sitt arbete och lovar att man kommer att följa med hans inställning till olika frågor som berör pensionärerna.

Rauno Kousa

Bra start på året i Vasa

– Vi fick en bra start på året, konstaterar Brita Helsing, ordförande i Vasa Pensionstagare. Vi underhölls av spelmän från Sundom, fick pröva på sittdans, besökte Stormossens återvinningscentral, gick på teater och började samlas till gemensamma luncher innan coronapandemin slog till.

– Medlemsvärningskampanjen fick också en bra start. Vi kunde välkomna en ny medlem och fick in några ansökningar. Dem liksom alla gamla och förhoppningsvis många nya medlemmar ska vi hälsa välkomna när vi får köra igång igen.

– Efter träffen i mars har det mesta skötts på distans, fortsätter hon. Några medlemmar har träffats i mindre grupper utomhus eller på kafé. I början av augusti samlades styrelsen utomhus vid vår sommarstuga för att dryfta situationen. Vi konstaterade då att verksamheten troligen måste gå på sparlåga

också under hösten. Men vi gick in för att ordna en gemensam lunch på en plats där man kunde ställa ett särskilt rum till vårt förfogande. Det blev ett glatt återseende och jag tror att det var välgörande såväl psykiskt som fysiskt trots att möbleringen tvingade oss att sitta ganska tätt.

– Nu planerar vi en liten intern 40-årsfest som ska hållas i samband med vår-

och höstmötet i Sundom UF:s lokal, där vi kan hålla trygg distans till varandra och där vi under kaffet får njuta av musikalisk underhållning.

– Våra planer för medlemsvärningskampanjen kan vi ta i bruk så snart det blir möjligt. Och vi hoppas att Österbottens stormässa kan genomföras våren 2021, den ingår i vår kampanjplan.

AH

Aktivitetcentret Kinaborg stängdes

Kinaborg, centret för äldre i Helsingfors, stängdes i våras på grund av pandemin, även Helsingfors Pensionstagare fick ta en paus i mötesverksamheten. Vi har under de senaste åren samlats här i Sörnäs.

Stig Kumlin fortsätter som ordförande trots att han även är ordförande för vårt svenska distrikt i Centralförbundet. En stor del av Helsingforsföreningens medlemmar har bakgrund inom den fackliga rörelsen så fackföreningspolitik och politik i allmänhet intresserar.

Under årens lopp har vi gjort resor till olika fyrar längs kusten. För närvarande har vi planer på att ta oss ut till Mjölö utanför Helsingfors, men coronan har även där tillsvidare satt käppar i hjulet. Vi får invänta nästa vår och se om situationen är bättre. Mjölö är även intressant för oss på grund av att några medlemmar tjänat sin värnplikt där i kustförsvaret. De kunde vara goda guider.

Föreläsare har vi haft också senaste vinter, före detta ambassadören Marcus Lyra

berättade för oss om Ukraina och Vitryssland samt om bakgrunden till nuvarande oro i Belarus som landet numera kallas på svenska.

I januari hade vi Veijo Lehto från de finskspråkiga pensionstagarna i Helsingfors på besök. Han berättade om deras aktiviteter och om kurser i datateknik för äldre som ordnas av vissa banker. Vi tog även upp denna fråga om svensk verksamhet inom detta område.

Det är ju så att många som går på pension, även om de använt datorer i arbetet ofta lämnar bort allt som har med datorer att skaffa, men märker senare att vi alla behöver i allt större grad smarttelefoner och datorer dagligdags. Allt fler tjänster övergår till digitala former. Tåg-, buss- och spårvagnsbiljetter sköts med mobilen, likaså parkeringsavgifter.

I Finland måste en pensionär ha ett bankkonto, du kan inte kvittera ut pensionen på Postbankens kontor som förr i världen. Både Postbanken och snart även postkontoren har försvunnit. De flesta

bankkontor har överhuvudtaget inga kontanter. Eftersom staten ordnat det så att vi alla måste ha ett bankkonto, så borde man även kunna kräva av statsmakten att bankerna betjänar äldre pensionstagare på ett mänskligt sätt.

I alla fall cirkulerar otaliga miljarder euro genom pensionsystemet via bankerna och ger dem kapital. Någon ränta betalar de inte, men istället tar de betalt för varje tjänst de utför. Även om du investerar i egen dator och betalar dina räkningar själv och gör en stor del av bankens arbete kostar det att ha ett konto.

Du har även nytta av datorn i coronatider, såväl Facebook som andra socialmedia-verksamheter ger dig möjligheter till kontakt med dina vänner, barn och barnbarn. Visserligen tycker många att det är slöseri med tid, men för många kan det vara av stor betydelse att hålla kontakten och se barnbarnen växa.

Man kan också hålla kontakt med kolleger inom samma yrkesgrupp och inom olika föreningar. Själv håller jag även på med släktforskning med datorns hjälp. Dessutom är det så att om datorn eller smarttelefonen används dagligdags upprätthåller man färdigheterna. I datavärlden kommer det ideligen nya saker. På så sätt håller man även hjärnan i arbete.

Tyvärr kan vi inte stoppa den digitala utvecklingen, men vi kan påverka att den antar människovänligare former.

Sven-Erik Nylund

Möte ute i det fria.

Pensionstagarna i Karis vill träffas

I likhet med många andra PCF-föreningar har verksamheten i Karis svenska Pensionstagare på lågvarv på grund av Covid-19 under våren och försommaren. Styrelsen har jobbat i normal ordning. **puuttuuko tästä joku verbi?**

Behovet att träffas och umgås syns då medlemmarna träffades utomhus vid två olika tillfällen, båda gångerna med 30–40 medlemmar. I juni ordnades en träff vid Jogging Teams stuga och i juli hölls en medlemsträff, utan annat egentligt program lite gott att äta och lite information.

Det fanns mycket att berätta och diskutera då man samlades i små grupper och gick igenom vad man upplevt under de gångna månaderna. Ljudnivån på diskussionerna var så hög att ordförande Maj Granroth fick göra flera försök att göra sig hörd då hon skulle berätta om kommande aktiviteter.

I början av augusti ordnades en resa till Nagu (i stor rymlig buss), med bland annat besök på före detta Själohospitalet där spetälska och sinnessjuka "vårdades" under skrämmande förhållanden.

Under sommaren har pentanquegänget träffats, sånggruppen har hållit sin första övning och En spelkväll, två medlemsträffar och en sångträff under ledning av en sångpedagog har hållits. Bowling och simning med ledd vattengymnastik har också kommit igång och tillsvidare har det fungerat bra med att hålla avstånd med mera.

När detta skrivs ser smittoläget ut att försämrats och man överväger att hålla paus med medlemsmöten och träffar. Behovet att träffas är stort men kommande restriktioner styr våra aktiviteter.

Erik Ekman

Kaffe på terrassen.

Vi försöker på nytt!

Pensionärsgillet i Jakobstads medlemmar har saknat de regelbundna träffarna, pandemin blev för oss alla en stor omställning. Att plötsligt ställa om var inte helt lätt.

Bristen på gemenskap sate sina spår. Saknad! Ensamhet! Restriktioner att följa Nu är dessa något lättade för 70+are och vi börjar hösten där vi slutade på grund av covid-19.

Vi började med en sommarträff på Assarlid. En traditionell träff tillsammans med Jakobstadsnejdens Invalider. Allsång med musik av föreningens spelmän samt kaffe med dopp på programmet. Vi glömde dock ej restriktionerna!

Stora delar av vårens program blev avbokade på obestämd tid, liksom även det

redan förberedda vårmötet. Höstverksamheten innehåller både vår- och höstmöte. En del aktiviteter kan vi återuppta, samt naturligtvis något nytt. Nu i dessa tider finns det säkert många intressanta obesvarade frågor, även att diskutera.

Sjukvården! Vad händer om en ny våg av Covid-19 blommar upp på nytt! Är vi då beredda att kunna hantera den? Kanske bättre än när den kom i våras överraskande och berörde oss alla. Vi planerar att regelbundet träffas från och med september med specifikt program. Anpassad för 70+are på lättillgängliga Hötorgscentret. Centralt i Jakobstad.

Helena Ahlstrand, ordförande Pensionärsgillet i Jakobstad

Veijo Lehto på besök.